

**Szent István Egyetem
Gödöllő**



**A SZENT ISTVÁN EGYETEM SZERVEZETI ÉS
MŰKÖDÉSI SZABÁLYZATA**

5/G. melléklete

**HALLGATÓI BALESETEK MEGELŐZÉSÉVEL
KAPCSOLATOS ÉS BEKÖVETKEZETT BALESETEK
ESETÉN KÖVETENDŐ ELJÁRÁSOK**

Gödöllő, 2006. június

A HALLGATÓI BALESETEK MEGELŐZÉSÉVEL KAPCSOLATOS ÉS A BEKÖVETKEZETT BALESETEK ESETÉN KÖVETETENDŐ ELŐÍRÁSOK

A Szent István Egyetemi Szenátusa a Felsőoktatásról szóló 2006. évi CXXXIX. Törvény (Ftv.) 21 §-ának (4) bekezdésben kapott felhatalmazás alapján – a Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: munkavédelmi törvény) és a végrehajtásra kiadott 5/1993. (XII.2.) MüM rendelet, valamint a szakmai irányelvek és állásfoglalások figyelembe vételével, a Szent István Egyetem hallgatóira vonatkozó baleset,- és munkavédelmi szabályokat – az Egyetem Szervezeti és Működési Szabályzata 5. mellékletét képező hallgatói követelményrendszer részeként – jelen szabályzat keretében állapítja meg.

I. FEJEZET

A SZABÁLYZAT HATÁLYA

1. §

(1) A szabályzat hatálya kiterjed az egyetem valamennyi hallgatójára, oktatójára és a hallgatókkal való kapcsolatban az egyetem valamennyi egyéb munkakört betöltő alkalmazottjára.

(2) A hallgatók felvételi alkalmasságához szükséges orvosi alkalmassági vizsgálatokat az Egyetem Felvételi Szabályzata tartalmazza, melyet a Felsőoktatási Felvételi Tájékoztatóban is közvé kell tenni.

II. FEJEZET

MUNKAVÉDELMI OKTATÁS

2. §

(1) A hallgatói balesetek megelőzésének egyik legfontosabb eszköze a munkavédelmi oktatás, felvilágosítás. Minden hallgatónak a tanév megkezdésekor kötelező általános munkavédelmi oktatást kell tartani (írásban vagy szóban), melynek megszervezéséért az illetékes dékánhelyettes felelős. Az oktatás megtörténtét a hallgatóknak aláírással kell igazolni. Az oktatási tematika összeállításáért Biztonságszervezési Iroda a felelős.

(2) Az egyetemre év közben más felsőoktatási intézményből átvett hallgatókat is tájékoztatni kell az egészségük és testi épségük védelmére vonatkozó, az egyetemre jellemző munkavédelmi szabályokról, beleértve az egyetem által szervezett vagy felügyelt szolgáltatásra, rendezvényre vonatkozókat is. Ennek a munkavédelmi oktatásnak a megszervezéséért az érintett intézet (tanszék) vezetője a felelős.

(3) A veszélyforrások és a szabályok változásait az érintett az érintett hallgatókkal időben, dokumentálható módon ismertetni kell.

3. §

- (1) A munkavédelmi oktatást valamennyi hallgató számára a tantervben kell előírni annál a tantárgynál, amelyhez az szervesen kapcsolódik. Az elméleti tárgyakba épített általános munkavédelmi ismeretek elsajátításáról a tantárgyi vizsga keretében kell a hallgatóknak számot adnia.
- (2) A 2. §-ban és jelen szakasz (1) bekezdésében előírt oktatáson túl a laboratóriumi-, természeti-, klinikai-, intézeti-, terep- és egyéb speciális gyakorlaton részt vevő hallgatók részére az első gyakorlati foglalkozás alkalmával kell a speciális, adott szakterületre vonatkozó munkavédelmi oktatást megtartani. Az oktatásban az általános ismereteken túl különös hangsúlyt kell adni az adott gyakorlatok sajátos körülményeinek, esetleg veszélyeinek, a balesetek és egészségkárosodás megelőzésének.
- (3) Gyakorlati oktatáson nem vehet részt az a hallgató, aki speciális gyakorlati munkavédelmi oktatáson nem vett részt. A hallgatók gyakorlati munkavédelmi oktatását ugyanolyan oktatási naplóban kell dokumentálni, mint a dolgozók esetében.
- (4) Ha gyakorlati félév során a munkakörülményekben lényeges változás történt, ismételt oktatást kell tartani.
- (5) A tantárgyi és gyakorlati munkavédelmi oktatás megszervezéséért és végrehajtásáért az illetékes intézet (tanszék) vezetője a felelős.
- (6) Külföldön vagy más hazai intézményben, üzemben folyó gyakorlatnál a munkavédelmi oktatást a foglalkoztatónak kell megtartani.
- (7) A sportfoglalkozások előtt a foglalkozást tartó köteles a hallgatók figyelmét felhívni az általánostól eltérő veszélyforrásokra, illetve azok megelőzésére.
- (8) A kollégiumok lakóinak beköltözésekor a tűzvédelmi oktatással egyidejűleg a bentlakáshoz kapcsolódó munkavédelmi oktatást (szóban vagy írásban) kell tartani, különösen tekintettel az elektromos és/vagy tűzveszélyes készülékek helyes használatára, az esetleges balesetek jelentésére. Az oktatás megszervezéséért a kollégium igazgatója a felelős.
- (9) Az oktatás megtörténtét írásban dokumentálni kell, melyért az adott kollégium igazgatója a felelős, az ellenőrzésért a Biztonságszervezési Iroda illetve az illetékes kari munkavédelmi megbízott a felelős.

III. FEJEZET

VÉDŐESZKÖZÖK, FELSZERELÉSEK BIZTOSÍTÁSA

4. §

- (1) Az egyetemi hallgatókat bármely munkahelyen az adott munkakörben foglalkoztatott dolgozókkal azonos védőfelszereléssel és védőruházattal kell ellátni.
- (2) Az a hallgató, aki az előírt és részére biztosított védőfelszerelést figyelmeztetés ellenére sem használja, tovább nem foglalkoztatható.

(3) A védőoltások beadása a foglalkozás-egészségügyi szolgálat feladata, felszólításra a hallgatók kötelesek megjelenni a részükre előírt védőoltás beadatására.

(4) Azokon a munkahelyeken, ahol védőoltás kötelező, annak hiányában a hallgató nem foglalkoztatható.

(5) Amennyiben a hallgatók a dolgozókkal azonos – jogszabályban meghatározott – klímafeltételek mellett végeznek munkát, részükre védő,- illetve melegítő italt kell biztosítani. A klímafeltételeket és egyéb előírásokat az egyetem munkavédelmi szabályzata tartalmazza.

(6) Minden munkahelyen, illetve kapcsolódó szociális létesítményben folyamatosan gondoskodni kell kézmosási lehetőségről, az ahhoz szükséges szerekről és eszközökről. Ahol a kéz erősen szennyeződhet, illetve fertőzési veszély is lehet, kézfertőtlenítőt is biztosítani kell. Amennyiben nagyfokú igénybevétel miatt – pl. kézfertőtlenítés után – bőrvédő készítményekre is szükség van, azokról előző szerekekkel együtt gondoskodni kell.

IV. FEJEZET

RENDKIVÜLI TEVÉKENYSÉG

5. §

(1) A szokásos munkaidőtől, munkarendtől, munkahelytől eltérően, vagy rendkívüli helyzetben végzett gyakorlatnál, munkánál az azt elrendelő vezető jelöli ki a munkavédelmi szempontból intézkedésre jogosult személyt, akinek személyéről az érdekelteket tájékoztatni kell.

(2) A rendkívüli munkavégzéssel kapcsolatos munkavédelmi oktatást olyan felelős személy tarthatja, aki a rendkívüli helyzet sajátosságaival egyértelműen tisztába van. Az ilyen munkához a rendkívüli munkavégzés körülményeinek megfelelő védőfelszereléseket kell biztosítani.

V. FEJEZET

KÉSZÜLÉKEK, BERENDEZÉSEK, EGYÉB ESZKÖZÖK ELLENŐRZÉSE

6. §

(1) A gyakorlatok során a hallgatók által használt készülékeket, eszközöket a gyakorlat vezető minden foglalkozás előtt köteles munkavédelmi szempontból ellenőrizni. Balesetveszélyes, sérült eszközzel, berendezéssel, készülékkel a hallgatók még közvetlen felügyelet mellett sem végezhetnek munkát.

(2) Az elektromos berendezéseknél az előzőeken túl évenként szerelői ellenőrzést, háromévenként érintésvédelmi felülvizsgálatot kell végezni.

(3) A fenti kötelező vizsgálatokon túl különösen figyelemmel kell kísérni a kollégiumokban nagy igénybevételnek kitett elektromos készülékek állapotát.

(4) Tilos a kollégiumokban saját tulajdonú hőfejlesztő elektromos berendezések használata, azok ellenőrizhetetlensége, igen gyakran kétes érintésvédelmi állapota miatt.

VI. FEJEZET

HALLGATÓI BALESETEK BEJELENTÉS, KIVIZSGÁLÁS, NYILVÁNTARTÁS

7. §

(1) Hallgatói jogviszonyban a gyakorlati képzés során bekövetkezett baleset, munkabalesetnek minősül és a munkabalesettel azonos módon kell kivizsgálni és nyilvántartani.

(2) Hallgatói jogviszonyban nem gyakorlati képzés során bekövetkezett baleset, nem tartozik a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény hatálya alá, ezért ezeket a baleseteket az egyetem nem köteles kivizsgálni és bejelenteni, kivéve akkor, ha baleset bekövetkezéséért az egyetem, mint intézmény elháríthatatlan felelőssége megállapítható.

(3) Ha az egyetem magyar állampolgárságú hallgatóját külföldi szakmai gyakorlata során éri a munkabaleset, az egyetem köteles a munkaügyi miniszter rendeletében meghatározott rendben a bejelentési és nyilvántartási kötelezettséget teljesíteni.

(4) Ha a munkabaleset a hallgatót a szakképesítése megszerzéséhez szükséges gyakorlati képzés során nem az oktatási intézményben éri, munkáltatón az őt foglalkoztatót kell érteni. Ettől az intézmény és a foglalkoztató szerződésben eltérhet. A foglalkoztató munkáltató minden munkabaleset esetén köteles erről az oktatási intézményt értesíteni, és annak kivizsgálásában való részvételét lehetővé tenni.

8. §

(1) A hallgató a munkavégzése során történt balesetét, a munkaidő kieséssel nem járó sérülését és rosszulletét a gyakorlat vezetőjének köteles azonnal jelenteni.

(2) Ha a sérült bármilyen ok miatt akadályozva van, balesetét nem tudja jelenteni, akkor a bejelentést annak munkatársának kell megtennie, aki a sérülésről tudomással bír.

(3) A foglalkoztatónak a munkaképtelenséggel járó munkabaleseteket haladéktalanul ki kell vizsgálnia és a kivizsgálás eredményét munkabaleseti jegyzőkönyvben kell rögzítenie.

(4) A gyakorlat vezetője minden, a munkaképtelenséggel nem járó sérülésről köteles feljegyzést készíteni a rendszeresített baleseti naplóba.

(5) A gyakorlat vezetésével megbízott személy minden bekövetkezett balesetet köteles bejelenteni az egyetem munkavédelmi szervezetének, illetve külső foglalkoztató esetében egyéb megállapodás hiányában foglalkoztató képviselőjének.

(6) A balesetet az egyetem munkavédelmi szervezete, illetve külső foglalkoztatás esetén egyéb megállapodás hiányában a foglalkoztató munkatársai vizsgálják ki és minősítik. A

munkabaleset kivizsgálásába be kell vonni a gyakorlat vezetőjét, és az adott szervezeti egység munkavédelmi megbízottját is.

(7) A munkabalesetek helyszínét, az azzal kapcsolatos berendezéseket, készülékeket stb. a helyszínen a kivizsgálás megtörténteig változatlanul kell hagyni, kivételt képeznek az indokolt változtatások (mentés).

(8) A hallgatói balesetek kivizsgálásán nyert adatok és megállapítások alapján a munkavédelmi szervezet legalább 3 példányban kiállítja a „Munkabaleseti jegyzőkönyvet”, amelyből megküld:

- 1 példányt a sérültnek vagy törvényes képviselőjének;
- 1 példányt a foglalkoztatónak;
- 1 példányt a foglalkozás-egészségügyi szolgálatnak;
- 1 példányt a társadalombiztosítási kifizetőhelynek, abban az esetben, ha a hallgató szakmai gyakorlaton végzett munkájáért munkabért kap;
- 1 példányt a hallgató illetékessége szerinti dékánnak;
- ha a munkaképtelenség meghaladja a 3 munkanapot, akkor 1 példányt a munkabiztonsági felügyelőségnek, (tárgyhót követő hónap 8-ig).

(9) Ha a sérült a munkabaleseti jegyzőkönyv megállapításaival nem ért egyet, az Országos Munkabiztonsági és Munkaügyi Főfelügyelőség (továbbiakban: OMMF) területileg illetékes Munkabiztonsági Felügyelőségéhez fordulhat felülvizsgálatért.

(10) Az egyetem munkavédelmi szervezete vezeti a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően a munkaképtelenséggel járó munkabalesetek nyilvántartását.

VII. FEJEZET

SÚLYOS MUNKABALESET ILL. ÚN. KVÁZI BALESET ESETÉN SZÜKSÉGES TEENDŐK

9. §

(1) A gyakorlat vezetője, vagy illetékes helyettese köteles a hallgatói munkabalesetet azonnali bejelenteni, ha a munkabaleset súlyos munkabaleset.

(2) Azon a karon, amelyen balesetet szenvedett hallgató tanulmányokat folytat, a munkavédelemért felelős vezető (gazdasági főigazgató, dékán) a bekövetkezett súlyos munkabaleseteket táviratilag, telefaxon, e-mailben azonnal köteles bejelenteni

- a.) az OMMF területileg illetékes Munkabiztonsági Felügyelőségének;
- b.) a területileg illetékes megyei rendőrkapitányságnak;
- c.) az Oktatási és Kulturális Minisztériumnak;
- d.) a rektornak;

(3) Ha az azonnali bejelentési kötelezettség alá eső munkabaleset olyan műszaki berendezésnél történt, amely hatósági felügyelet alá tartozik, akkor a balesetet a területileg illetékes felügyeletnek is haladéktalanul be kell jelenteni.

(4) Ha a (2) bekezdésben felsorolt következmény, később de legfeljebb a balesetet követő három hónapon belül következik be, a bejelentést akkor is meg kell tenni.

(5) A gyakorlat vezetője köteles az egyetem munkavédelmi szervezetének minden olyan rendkívüli eseményt bejelenteni, amely munkabalesetet okozhatott volna és csak azért nem következett be, mert az adott pillanatban a veszélyzónán belül senki sem tartózkodott.

(6) A baleseti helyzetet (kvázi baleset) ugyanolyan móddal és gonddal kell kivizsgálni, mintha valóban baleset történt volna.

(7) A kivizsgálásról az egyetem munkavédelmi szervezete jegyzőkönyvet köteles felvenni. A gyakorlat vezetője a jegyzőkönyv alapján megfelelő intézkedéseket tesz vagy kezdeményez hasonló baleseti veszélyek megelőzése érdekében.

VIII. FEJEZET

FOGLALKOZÁSI MEGBETEGEDÉSEK KIVIZSGÁLÁSA

10. §

(1) A hallgatók körében észlelt foglalkozási megbetegedések, illetve fokozott expozíció jogszabály szerinti bejelentése a foglalkozás-egészségügyi szolgálat orvosának a feladata.

(2) Az előző paragrafus nem vonatkozik azokra a bejelentési kötelezettségekre, amelyeket a klinikai orvosok a betegellátás keretén belül tesznek meg.

IX. FEJEZET

AZ EGÉSZSÉG ÉS TESTI ÉPSÉG SÉRELMEBŐL EREDŐ KÁROK MEGTÉRÍTÉSE

11. §

(1) a.) Ha a hallgatót a tanulmányai folytatása során nem gyakorlati képzés során bekövetkezett balesetéből kár éri, és ezzel egyidejűleg baleset bekövetkezésében az egyetem elháríthatatlan felelőssége megállapítható, akkor az okozott kárt, az egyetem, illetve a foglalkoztató köteles megtéríteni;

b.) A tanulmányai folytatása során gyakorlati képzés során bekövetkezett balesetéből kár éri, akkor ezt az egyetem, illetve a foglalkoztató a Munka Törvénykönyve szerint köteles megtéríteni, kivéve, ha ezt az egyetem, illetve a foglalkoztató működési körén kívül eső elháríthatatlan ok, illetve a károsult elháríthatatlan magatartása okozta.

(2) Nem tartozik a foglalkoztatói felelősség körébe az öngyilkosság és az öncsonkítás, valamint a munkába jövet, illetve a hazafelé menet során történt baleset – kivéve, ha a baleset a foglalkoztató saját vagy bérelt járművével történik –, így a foglalkoztatót kártérítési kötelezettség ezekben az esetekben nem terheli.

(3) Az egyetem munkavédelmi szervezete a károkozást követő 15 napon belül felhívást küld a sérült hallgatónak a kárigény bejelentésére.

(4) A kártérítési igényeket az érintett kar dékánja bírálja el, a gazdasági főigazgató megbízottja vélemények figyelembevétel, és 15 napon belül írásbeli indokolt választ ad.

(5) A kártérítési határozat egy példányát meg kell küldeni az egyetem munkavédelmi szervezetének.

(6) A hallgatók elleni fegyelmi és kártérítési eljárás részletes szabályairól, beleértve a hallgatót ért kár megtérítését is, az ESZMSZ 5. mellékletét képező hallgatói követelményrendszerben meghatározott, hallgatói fegyelmi és kártérítési ügyek elbírálási rendje rendelkezik.

X. FEJEZET

ÉRTELMEZŐ RENDELKEZÉSEK

12. §

(1) *Baleset*: az emberi szervezetet ért olyan egyszeri külső hatás, amely a sérült akaratától függetlenül, hirtelen vagy aránylag rövid idő alatt következik be és sérülést, mérgezést vagy más (testi, lelki) egészségkárosodást, illetőleg halált okoz.

(2) *Munkabaleset*: az a baleset, amely a munkavállalót (hallgatót) a szervezett munkavégzés során vagy azzal összefüggésben éri, annak helyétől és időpontjától és a munkavállaló (sérült) közrehatásának mértékétől függetlenül.

(3) A munkavégzéssel összefüggésben következik be a baleset, ha a munkavállalót (hallgatót) a foglalkozás körében végzett munkához kapcsolódó közlekedés, anyagvételezés, anyagmozgatás, tisztálkodás, szervezett üzemi étkeztetés, foglalkozás-egészségügyi szolgáltatás és a munkáltató által nyújtott egyéb szolgáltatás stb. igénybevétele során éri.

Nem tekinthető munkavégzéssel összefüggésben bekövetkező balesetnek (munkabalesetnek) az a baleset, amely a sérültet a lakásáról (szállásáról) a munkahelyére, illetve a munkahelyéről a lakására (szállására) menet közben éri, kivéve, ha a baleset a munkáltató saját vagy bérelt járművével történt.

(4) *Súlyos munkabaleset*: az a munkabaleset (*bányászati munkabaleset*), amely

- a) a sérült halálát (halálos munkabaleset az a baleset is, amelynek bekövetkezésétől számított 1 éven belül a sérült orvosi szakvélemény szerint a balesettel összefüggésben életét veszítette), magzata vagy újszülöttjének halálát, önálló életvezetését gátló maradandó károsodását;
- b) valamely érzékszerv (vagy érzékelőképesség) és a reprodukációs képesség elvesztését, illetve jelentős mértékű károsodását okozta;
- c) orvosi vélemény szerint életveszélyes sérülést, egészségkárosodást;
- d) súlyos csonkulást, hüvelykujj vagy kéz, láb két vagy több ujjja nagyobb részének elvesztését (továbbá ennél súlyosabb esetek);
- e) beszélőképesség elvesztését vagy feltűnő eltorzulást, bénulást, illetőleg elmezavart okozott.

(5) *Munkaeszköz*: minden gép, készülék, szerszám vagy berendezés, amelyet a munkavégzés során alkalmaznak vagy azzal összefüggésben használnak (kivéve: az egyéni védőeszköz).

(6) *Munkahely*: minden olyan szabad vagy zárt tér (ideértve a föld alatti létesítményt, a járművet is), ahol munkavégzés céljából vagy azzal összefüggésben munkavállalók (hallgatók) tartózkodnak. Munkahelynek kell tekinteni a mást nem foglalkoztató, a munkáját kizárólag személyesen végző egyéni vállalkozó munkavégzési helyét a munkavédelmi törvénynek a 9. § (2) bekezdésében meghatározott rendelkezései tekintetében.

(7) *Munkaképtelen*: az a munkavállaló, (hallgató) aki a balesettel vagy egészségkárosodással összefüggő és gyógykezelést igénylő állapota miatt munkát nem tud végezni, függetlenül attól, hogy erre az időtartamra táppénzben részesül vagy sem."

(8) *Munkavállaló*: a szervezett munkavégzés keretében munkát végző hallgató.

(9) *Munkáltató*: a munkavállalót szervezett munkavégzés keretében foglalkoztató. Munkáltatónak kell tekinteni a munkaerő-kölcsönzés keretében átengedett munka-vállalót kölcsönvevőként foglalkoztatót, a kirendelt munkavállalót foglalkoztatót, a szakképzés keretében gyakorlati oktatást folytatót, valamint a mást nem foglalkoztató, a munkáját kizárólag személyesen végző egyéni vállalkozót a munkavégzés hatókörében tartózkodók védelmére vonatkozó rendelkezések [9. § (2) bekezdés] tekintetében. A társadalmi munka esetén munkáltató a társadalmi munka szervezője.

(10) *Szervezett munkavégzés*: a hallgatói jogviszonyban a gyakorlati képzés során, valamint a munkáltató által kezdeményezett, irányított vagy jóváhagyott társadalmi munka. Szervezett munkavégzésnek kell tekinteni továbbá a Munkavédelmi törvény 40. § (2) bekezdésében foglaltak alkalmazása szempontjából a munkavállalót nem foglalkoztató gazdasági társaság természetes személy tagjának (pl. hallgató) személyes közreműködésével végzett munkát is.

XI. Fejezet

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

13. §

A Szabályzatot az Egyetem Szenátusa 2006. szeptember 27-i ülésén a számú határozattal elfogadta. Rendelkezéseit 2006. szeptember 28-tól alkalmazni kell. Egyidejűleg a jogelőd intézmények szabályzatai hatályukat veszítik.

Gödöllő, 2006. szeptember 27.

Dr. Molnár József
Egyetemi tanár, rektor
a Szenátus elnöke

Dr. Guth László
egyetemi docens
a Szenátus titkára